

OPĆA PRAVILA KRETANJA TROŠARINSKIH PROIZVODA

1. UVOD

Kretanje trošarinskih proizvoda (alkohol i alkoholna pića, duhanske prerađevine i energenti) između država članica Europske unije podliježe specifičnim „EU pravilima“ odnosno harmonizirano je na razini Europske unije u pogledu općih uvjeta i pravila kretanja te nadzora kretanja trošarinskih proizvoda između država članica Europske unije – njihova je primjena jedinstvena na unutarnjem europskom tržištu. Pravni temelj za uspostavu harmoniziranog sustava kretanja i nadzora kretanja trošarinskih proizvoda unutar Europske unije predstavlja Direktiva Vijeća 2008/118/EZ ([Direktiva Vijeća 2008/118/EZ od 16. prosinca 2008. o općem sustavu trošarina i koja ukida Direktivu 92/12/EEZ](#), SL L 9, 14.1.2009., str. 12.). Direktiva Vijeća 2008/118/EZ je temeljni europski propis kojim se uređuje opći okvir trošarinskog oporezivanja (primjerice kategorije proizvoda koje podliježu trošarinama – trošarinski proizvodi; zajednička pravila proizvodnje, skladištenje i kretanja trošarinskih proizvoda; nastanak i naplativost porezne obveze).

Sukladno općim odnosno harmoniziranim pravilima kretanja i nadzora kretanja, trošarinski proizvodi se između država članica Europske unije mogu kretati:

- **u sustavu odgode plaćanja trošarine** (porezni sustav u kojem je obveza plaćanja trošarina odgođena) između gospodarstvenika s odgovarajućim trošarinskim statusom temeljem odobrenja tijela nadležnog za trošarine (porezne ili carinske uprave ovisno o državi članici), uz primjenu računalnog sustava - Sustava kontrole kretanja trošarinskih proizvoda / EMCS sustava (*engl.* Excise Movement and Control System/EMCS) ili
- **izvan sustava odgode plaćanja trošarine kada se radi o kretanju trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju** (to jest na koje je trošarina već obračunata i/ili plaćena), pri čemu razlikujemo:
 - ❖ **kretanje trošarinskih proizvoda u komercijalne svrhe između gospodarstvenika**
 - ❖ **prodaju na daljinu** (prodaja trošarinskih proizvoda fizičkoj osobi u drugoj državi članici Europske unije) te
 - ❖ **unos trošarinskih proizvoda u putničkom prometu unutar Europske unije od strane fizičke osobe – putnika.**

Opća pravila koja uređuju kretanje i nadzor kretanja trošarinskih proizvoda prenesena su u nacionalno trošarinsko zakonodavstvo i sadržana su u bitnome u odredbama Poglavlja XIII. Zakona o trošarinama („Narodne novine“, br. 106/2018 i 121/2019) te odredbama Poglavlja VIII. Pravilnika o trošarinama („Narodne novine“, br. 1/2019 i 1/2020).

Republika Hrvatska primjenjuje EMCS sustav i na kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine na teritoriju RH (nacionalna kretanja), izuzev situacija u kojima se primjenjuju pojednostavnjenja. Trošarinski proizvodi koji su pušteni u potrošnju na teritoriju Republike Hrvatske ne podliježu posebnim mjerama nadzora kretanja prilikom kretanja na teritoriju Republike Hrvatske, već se otprema takve robe odvija uz uobičajene komercijalne isprave, odnosno u slučaju izvoza uz uobičajene komercijalne isprave i dokumentaciju propisanu carinskim propisima (u pravilu izvozna carinska deklaracija).

Za svako kretanje trošarinskih proizvoda između država članica Europske unije mora biti ispostavljena propisana dokumentacija:

- **elektronički trošarinski dokument (e-TD¹)** za kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine uz primjenu EMCS sustava
- **pojednostavnjeni papirnati prateći trošarinski dokument (PPTD²)** za kretanje između država članica Europske unije trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju, a koji se otpremaju u komercijalne svrhe. PPTD je propisan Uredbom Komisije (EEZ) br. 3649/92 ([Uredba Komisije \(EEZ\) br. 3649/92 od 17. prosinca 1992. o pojednostavnjenom popratnom dokumentu za kretanje unutar Zajednice proizvoda podložnih trošarinama koji su bili pušteni u potrošnju u državi članici otpreme](#), SL L 369, 18.12.1992., str. 18.).

Pošiljku prilikom kretanja između država članica Europske unije mora pratiti:

- papirnati ispis e-TD-a ili bilo koji komercijalni dokument (npr. otpremnica) u kojem je jasno navedena jedinstvena referentna oznaka (*engl.* Administrative reference code/ARC) e-TD-a - za kretanja u sustavu odgode plaćanja trošarine
- 2. i 3. primjerak PPTD-a.

Za kretanja trošarinskih proizvoda kod prodaje na daljinu nije propisan standardizirani prateći trošarinski dokument, već pošiljku prate uobičajene komercijalne isprave.

Ovisno o načinu na koji će se trošarinski proizvoditi otpremati/unositi potrebno je zadovoljiti sve propisane preduvjete i uvjete za takav način kretanja.

Opće je pravilo da se trošarinski proizvodi oporezuju u državi članici u kojoj se puštaju u potrošnju (u načelu u državi članici odredišta). Izuzetak od tog općeg pravila je unos trošarinskih proizvoda u putničkom prometu unutar Europske unije od strane fizičke osobe – putnika (davanja se plaćaju u državi članici u kojoj su trošarinski proizvodi kupljeni).

Opća pravila nadzora EU kretanja trošarinskih proizvoda između gospodarstvenika (uz e-TD odnosno PPTD) te odredbe o trošarinskom skladištu ne primjenjuju se na:

- električnu energiju, prirodni plin te ugljen, koks i lignit (kruta goriva)
- trošarinske proizvode koji imaju carinski status robe koja nije roba Unije prema carinskim propisima. Trošarinski propisi se počinju primjenjivati nakon provedbe carinskog postupka puštanja robe u slobodan promet (uvoz), odnosno trošarinsko postupanje započinje kada trošarinski proizvod dobije status domaće robe (status robe Unije).

¹ *engl.* e-AD (electronic administrative document); *njem.* e-VD (Elektronisches Verwaltungsdokument); *tal.* DAA (documento amministrativo di accompagnamento); *fr.* DAE (Document Administratif Electronique); *šp.* eDA (documento administrativo electrónico).

² *engl.* SAAD (*simplified accompanying administrative document*).

2. KRETANJE TROŠARINSKIH PROIZVODA U SUSTAVU ODGODE

2.1. OPĆENITO

Sustav odgode plaćanja trošarine je porezni sustav u kojem je **obveza plaćanja trošarine odgođena** (to jest nije obračunata niti plaćena trošarina), a može se primijeniti na primanje, proizvodnju, preradu (obradu), skladištenje, izvođenje drugih radnji s trošarinskim proizvodima i otpremanje trošarinskih proizvoda, a koji nisu obuhvaćeni carinskim sustavom odgode.

Gospodarstvenici koji otpremaju trošarinske proizvode u sustavu odgode plaćanja trošarine, kao i gospodarstvenici koji ih primaju moraju imati odobrenje nadležnog tijela (porezne ili carinske uprave ovisno o državi članici) za poslovanje u sustavu odgode plaćanja trošarine.

U sustavu odgode plaćanja trošarine trošarinski proizvodi se kreću uz primjenu EMCS sustava, što znači da i pošiljatelj i primatelj podnose dokumentaciju koristeći EMCS sustav, odnosno elektroničkim putem (pošiljatelj podnosi e-TD, primatelj potvrdu o primitku). Smatra se da se trošarinski proizvodi kreću u sustavu odgode plaćanja trošarine samo ako se kretanje odvija pod pokrićem e-TD-a u okviru EMCS sustava.

EMCS sustav je jedan od transeuropskih sustava, zamišljen i dizajniran kao računalni sustav za kretanje i nadzor EU kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine, od trenutka otpreme do trenutka primitka ili istupa sa carinskog teritorija Unije (u slučaju izvoza). EMCS sustav omogućuje elektroničku razmjenu informacija između gospodarstvenika - trošarinskih obveznika i nadležnih tijela u državama članicama uključenih u kretanje u realnom vremenu.

EMCS sustav je integriran sa Sustavom za razmjenu podataka o trošarinskim obveznicima koji posluju s trošarinskim proizvodima u sustavu odgode plaćanja trošarine (*engl.* System for Exchange of Excise data; u daljnjem tekstu: **SEED registar**) koji predstavlja osnovu za razvoj i ispravno funkcioniranje/rad EMCS sustava.

Tijekom kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine između država članica ili na nacionalnom teritoriju pošiljku mora pratiti papirnatu ispis e-TD-a ili komercijalna isprava (račun, otpremnica i sl.) s naznačenim JRO-om e-TD-a.

2.1. POSLOVANJE U SUSTAVU ODGODE I PRISTUP EMCS SUSTAVU

U Republici Hrvatskoj gospodarstvenici koji namjeravaju poslovati s trošarinskim proizvodima u sustavu odgode plaćanja trošarine dužni su ispuniti određene formalne, kao i tehničke uvjete, odnosno dužni su:

- najkasnije 8 dana prije početka obavljanja djelatnosti podnijeti carinskom uredu nadležnom prema svom sjedištu, sjedištu podružnice, odnosno prebivalištu, prijavu za upis u registar trošarinskih obveznika te ishoditi odgovarajuće statusno odobrenje, nakon čega i
- ispuniti uvjete za korištenje EMCS sustava.

Gospodarstvenici mogu, ovisno o svojim poslovnim potrebama, zatražiti odobrenje za neki od sljedećih statusa:

- **ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta** (status koji omogućuje primanje, proizvodnju, preradu (obradu), skladištenje i otpremanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode)
- **registrirani primatelj** (status koji omogućuje samo primanje troš. proizvoda u sustavu odgode),

- **povremeno registrirani primatelj** (status koji omogućuje samo povremeno primanje troš. proizvoda - do 3 puta godišnje, od točno određenog pošiljatelja u točno određenom vremenskom razdoblju točno određene količine trošarinskih proizvoda),
- **registrirani pošiljatelj** (status koji omogućuje otpremanje trošarinskih proizvoda od mjesta uvoza primatelju u drugu državu članicu u sustavu odgode).

Podaci o trošarinskim obveznicima kojima je odobreno poslovanje u nekom od statusa unose se u nacionalni SEED registar (nadležni carinski ured podatke unosi po izvršnosti odobrenja) pri čemu se gospodarstveniku - trošarinskom obvezniku dodjeljuje **trošarinski broj**. U okviru odobrenja za status ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta, trošarinski broj se dodjeljuje i za svako pojedino trošarinsko skladište.

Trošarinski broj je identifikacijska oznaka trošarinskog obveznika temeljem koje je moguće započeti i završiti postupak u EMCS sustavu. Za svako kretanje započeto u EMCS sustavu podaci o trošarinskom obvezniku pošiljatelju i primatelju (trošarinski broj i podaci o odobrenim trošarinskim proizvodima), se provjeravaju i uspoređuju s podacima iz SEED registra.

Trošarinski broj (*engl.* excise number) svojih poslovnih partnera gospodarstvenici mogu provjeriti putem portala Europske komisije [SEED on Europa](#) u dijelu [SEED - provjera trošarinskih brojeva](#).

Uz pretpostavku zadovoljavanja zakonskih uvjeta za poslovanje u sustavu odgode plaćanja trošarine, odnosno ishoda odobrenja za takvo poslovanje, korištenje EMCS sustava moguće je samo uz ostvarivanje **tehničkih preduvjeta**. U svrhu primjene EMCS sustava trošarinski obveznici mogu koristiti:

- web servis Carinske uprave - **EMCS web aplikaciju** dostupna na poveznici: [Aplikacije u produkciji](#) pod [EMCS aplikacija - produkcija](#) (EMCS web aplikaciji trošarinski obveznici mogu pristupiti preko mrežne stranice Carinske uprave: <https://e-carina.carina.hr/emcs/>)

ili

- **vlastiti IT sustav kompatibilan s EMCS sustavom** te se kao vanjski korisnici povezati s Informatičkim sustavom Carinske uprave (IS CU).

Za oba načina korištenja (pristupa) EMCS sustava trošarinski obveznik je dužan prijaviti/registirati se kao korisnik usluga e-Carine - EMCS sustava, putem G2B servisa, i u tu svrhu odrediti i administratora. Bitno je istaknuti da je dodijeljeni trošarinski broj osnova odnosno preduvjet za registraciju trošarinskog obveznika u G2B sustavu. Trošarinski obveznik je u svrhu registracije dužan prethodno pribaviti odgovarajući potpisni i/ili pristupni digitalni certifikat kojeg izdaje Financijska agencija – FINA pri čemu ne postoji obveza ishoda potpisnog certifikata ako trošarinski obveznik koristi EMCS web aplikaciju Carinske uprave.. Detalji o načinu prijave dostupni su na mrežnim stranicama Carinske uprave na poveznici: <https://carina.gov.hr/istaknute-teme/e-carina/g2b-servis/2450>, a za podršku u tom segmentu gospodarski subjekti se mogu obratiti Helpdesk-u Carinske uprave (<https://carina.gov.hr/istaknute-teme/e-carina/helpdesk/2913>).

Iznimno od naprijed navedenog, za isporuke trošarinskih proizvoda oslobođenom korisniku trošarinskih proizvoda (također status za poslovanje u sustavu odgode plaćanja trošarine, koji omogućuje gospodarstveniku koji je ishodio odobrenje nadležnog carinskog ureda da može u okviru svoje registrirane djelatnosti za namjene za koje je propisano oslobođenje nabavljati trošarinske proizvode bez plaćanja trošarine) **nije propisana primjena EMCS sustava, odnosno elektronički nadzor kretanja, već se takva kretanja odvijaju uz papirnati prateći trošarinski dokument (PTD)**. Napominje se da se navedeni

status i pravila kretanja primjenjuju samo na teritoriju Republiku Hrvatske (nacionalna primjena i nacionalna kretanja).

2.2. KRETANJE TROŠARINSKIH PROIZVODA NA TERITORIJU RH TE IZMEĐU RH I DRUGIH DRŽAVA ČLANICA EU

Trošarinski proizvodi se kreću u sustavu odgode plaćanja trošarine **na teritoriju Republike Hrvatske** (nacionalna kretanja) kada se:

- otpremaju iz jednog trošarinskog skladišta u drugo trošarinsko skladište (uz e-TD),
- otpremaju iz trošarinskog skladišta u mjesto direktne isporuke na teritoriju Republike Hrvatske, kada je to mjesto odobreno ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta (uz e-TD),
- otpremaju iz trošarinskog skladišta u pogon oslobođenog korisnika i iz pogona oslobođenog korisnika u trošarinsko skladište uz prethodnu suglasnost nadležnog carinskog ureda (uz PTD),
- otpremaju iz trošarinskog skladišta u mjesto na teritoriju Republike Hrvatske na kojem trošarinski proizvodi napuštaju teritorij Europske unije – izvoz (uz e-TD i izvoznju deklaraciju),
- nakon završetka carinskoga postupka puštanja robe u slobodan promet (uvoz) unose u trošarinsko skladište ili pogon oslobođenog korisnika (roba se kreće uz primjerak papirnato g ispisa uvozne carinske deklaracije podnesene u okviru HRAIS-a³ po kojoj su trošarinski proizvodi pušteni u slobodan promet ili temeljem carinske deklaracije u obliku unosa u evidencije deklaranta prema carinskim propisima uz uvjet da je korisnik odobrenja za primjenu carinske deklaracije u obliku unosa u evidencije deklaranta ujedno i ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta ili oslobođeni korisnik),
- otpremaju iz trošarinskog skladišta u drugo trošarinsko skladište preko teritorija druge države članice (uz e-TD),
- otpremaju iz trošarinskog skladišta u drugo trošarinsko skladište preko teritorija treće države ili trećeg teritorija, npr. Rijeka – Dubrovnik preko Neumskog koridora ili Dubrovnik prema ostatku RH preko Neumskog koridora (uz e-TD i isprave propisane carinskim propisima: T2L i skraćena sigurnosna deklaracija, odnosno T2L isprava za robu čija vrijednost ne prelazi 15.000 € po prijevoznom sredstvu).

Trošarinski proizvodi se kreću u sustavu odgode plaćanja trošarine **između Republike Hrvatske i drugih država članica Europske unije** (EU kretanja), uključujući kretanja preko trećih država ili teritorija, uz e-TD, kada se:

- otpremaju iz **trošarinskog skladišta u Republici Hrvatskoj** (pošiljatelj: ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta) **ili od mjesta uvoza u Republici Hrvatskoj** (pošiljatelj: registrirani pošiljatelj) na mjesto odredišta u drugoj državi članici koje može biti:
 - trošarinsko skladište (primatelj: ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta),
 - registrirani primatelj,
 - povremeno registrirani primatelj,
 - mjesto direktne isporuke, ukoliko država članica odredišta primjenjuje u svom zakonodavstvu taj institut,
 - osobe čiji je položaj prema zakonodavstvu države članice usporediv s položajem osoba iz članka 35. stavka 1. Zakona o trošarinama (tzv. izuzeti primatelj⁴, npr.

³ HRAIS-a – nacionalni sustav za obradu uvoznih carinskih deklaracija.

⁴ engl. exempted consignee.

- diplomatska i konzularna predstavništava, institucije i tijela EU, međunarodne organizacije, oružane snage država članica NATO-a),
 - izvoz (mjesto na kojem trošarinski proizvodi napuštaju teritorij Europske unije).
- otpremaju iz **trošarinskog skladišta u drugoj državi članici** (pošiljatelj: ovlaštenu držatelj trošarinskog skladišta) ili **mjesta uvoza u drugoj državi članici** (pošiljatelj: registrirani pošiljatelj) osobama u Republici Hrvatskoj koje su ovlaštene primati trošarinske proizvode u sustavu odgode plaćanja trošarine odnosno do mjesta odredišta u Republici Hrvatskoj, i to:
- ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta,
 - registriranom primatelju,
 - povremeno registriranom primatelju,
 - mjesto direktne isporuke, kada je to mjesto odobreno ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta ili registriranom primatelju u Republici Hrvatskoj
 - osobama iz članka 35. stavka 1. Zakona o trošarinama (tzv. izuzeti primatelj),
 - izvoz (mjesto na kojem trošarinski proizvodi napuštaju teritorij Europske unije).
- kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode između drugih država članica obavlja preko teritorija Republike Hrvatske.

2.2.1. KRETANJE TROŠARINSKIH PROIZVODA U MJESTO DIREKTNE ISPORUKE NA TERITORIJU REPUBLIKE HRVATSKE

Institut direktne isporuke je opcionalna odredba harmoniziranog europskog trošarinskog zakonodavstva odnosno državama članicama je prepuštena odluka o njegovom normiranju u okviru nacionalnog prava.

Republika Hrvatska primjenjuje institut direktne isporuke. Institut direktne isporuke se može odobriti gospodarstveniku sa statusom ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta ili registriranog primatelja, a omogućuje primitak trošarinskih proizvoda na mjestu koje je različito od lokacije trošarinskog skladišta odnosno različito od mjesta primitka trošarinskih proizvoda određenog odobrenjem za registriranog primatelja (npr. isporuka izravno krajnjem kupcu).

U Republici Hrvatskoj institut direktne isporuke se primjenjuje na:

- **nacionalna kretanja** alkohola i alkoholnih pića te energenata, odnosno predviđa mogućnost primanja tih proizvoda na mjestu direktne isporuke u Republici Hrvatskoj u okviru kretanja koja počinju i završavaju na teritoriju Republike Hrvatske
- **EU kretanja** alkohola i alkoholnih pića, energenata te duhanskih prerađevina, odnosno predviđa mogućnost primanja tih proizvoda na mjestu direktne isporuke u Republici Hrvatskoj iz druge države članice.

Detaljnije informacije o primjeni instituta direktne isporuke dostupne su na mrežnim stranicama Carinske uprave u informativnom dokumentu [Direktna isporuka](#).

2.2.2. ISPORUKE TROŠARINSKIH PROIZVODA UNUTAR EU DIPLOMATSKIM I KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA, MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA, ORUŽANIM SNAGAM DRŽAVA ČLANICA NATO-A

Harmonizirano europsko trošarinsko zakonodavstvo propisuje oslobođenje od plaćanja trošarine na trošarinske proizvode koji su namijenjeni za potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava i njihovog osoblja, međunarodnih organizacija i njihovog osoblja te oružanih snaga država članica NATO-a, uz određene uvjete.

S aspekta kretanja, isporuke unutar EU, prema takvom primatelju u pravilu se odvijaju u sustavu odgode plaćanja trošarine uz primjenu EMCS sustava, odnosno pošiljatelj (ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta) podnosi e-TD za isporuku trošarinskih proizvoda osobi koja ostvaruje pravo na oslobođenje a tijekom kretanja pošiljke uz propisani prateći trošarinski dokument (ispis e-TD-a ili komercijalni dokument s JRO-om) mora biti priložena i potvrda o oslobođenju od plaćanja trošarine (*engl. excise duty exemption certificate*). Pošiljatelj u e-TD-u navodi: šifru 5 – izuzeti primatelj/*engl. exempted consignee*), u polju 'Primatelj dodatni podaci' - šifru države članice odredišta (ISO oznaka) te serijski broj potvrde o oslobođenju od plaćanja trošarine, ako je serijski broj naveden u potvrdi.

Potvrdu o oslobođenju od plaćanja trošarine osobi koja ostvaruje pravo na oslobođenje (tzv. izuzetom primatelju) izdaje država članica u kojoj ta osoba ima sjedište, odnosno država članica odredišta u koju se trošarinski proizvodi otpremaju. Osoba koja ostvaruje pravo na oslobođenje dostavlja tu potvrdu pošiljatelju (original potvrde o oslobođenju od plaćanja trošarine – papirnati dokument ovjeren od strane nadležnog tijela države članice u kojoj primatelj ima sjedište) prije planirane otpreme. Pošiljatelj je dužan osigurati da se količine navedene u potvrdi ne prekorače. U slučaju otkazivanja e-TD-a potvrda o oslobođenju od plaćanja trošarine se može ponovno koristiti.

Oslobođenje od plaćanja trošarine na trošarinske proizvode koji se isporučuju diplomatskim i konzularnim predstavništvima, posebnim misijama, međunarodnim organizacijama te institucijama i tijelima Europske unije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, kao i oružanim snagama drugih država članica Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (NATO) propisano je člankom 35. Zakona o trošarinama.

Uvjeti, način i postupak ostvarivanja oslobođenja od plaćanja poreza, odnosno:

- poreza na dodanu vrijednost (u daljnjem u tekstu: PDV) i
- trošarina,

pri nabavi trošarinskih proizvoda u Republici Hrvatskoj ili u drugoj državi članici Europske unije za naprijed navedene namjene uređeni su Pravilnikom o postupku ostvarivanja oslobođenja od plaćanja poreza za diplomatska i konzularna predstavništva, institucije i tijela Europske unije te međunarodne organizacije („Narodne novine“, br. 81/2015, 1/2017 i 126/2019; u daljnjem tekstu: Pravilnik) koji je dostupan na mrežnim stranicama Carinske uprave na poveznici: <https://carina.gov.hr/pravilnik-o-postupku-ostvarivanja-oslobodjenja-od-placanja-poreza-za-diplomatska-i-konzularna-predstavništva-institucije-i-tijela-europske-unije-te-medjunarodne-organizacije/2575>

U situacijama kada osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj (primjerice diplomatsko i konzularno predstavništvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj) ima pravo na oslobođenje od plaćanja poreza (trošarine i PDV-a) pri nabavi trošarinskih proizvoda u drugoj državi članici, Pravilnik propisuje da ta osoba isporučitelju u drugoj državi članici dostavlja ovjerenu Potvrdu o oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost i/ili trošarine iz Priloga II. Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 282/2011 od 15. ožujka 2011. kojom se utvrđuju provedbene mjere za Direktivu 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 77 od 23.3.2011., str. 1.). Ta je potvrda sastavni dio Pravilnika, a otisnuta je na hrvatskom i engleskom jeziku. U skladu s odredbama Pravilnika osoba koja ima pravo na oslobođenje podnosi Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, Diplomatskom protokolu na ovjeru potvrdu u tri primjerka, kao i dokument o narudžbi.

Osoba koja ostvaruje pravo na oslobođenje dostavlja dva primjerka ovjerene Potvrde o oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost i/ili trošarine (papirnati dokument) isporučitelju/pošiljatelju u drugoj državi članici prije otpreme trošarinskih proizvoda. Jedan primjerak ovjerene potvrde isporučitelj/pošiljatelj zadržava za svoju evidenciju (istu je u obvezi čuvati u skladu s pravnim odredbama koje se primjenjuju u njegovoj državi članici), a drugi primjerak prati pošiljku odnosno kretanje trošarinskih proizvoda i isporučitelj/pošiljatelj

ga je u obvezi priložiti uz propisani prateći trošarinski dokument (papirnati ispis e-TD-a ili komercijalni dokument s JRO-om ako se pošiljka kreće u sustavu odgode plaćanja trošarine, odnosno drugi propisani dokument).

Nadalje, osoba koja ostvaruje pravo na oslobođenje, kada prima iz druge države članice Europske unije trošarinske proizvode u sustavu odgode plaćanja trošarine, u obvezi je potvrditi primitak trošarinskih proizvoda podnošenjem pisane obavijesti o primitku trošarinskih proizvoda koju, uz potvrdu o oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost i/ili trošarine, dostavlja nadležnom područnom carinskom uredu (Područni carinski ured Zagreb) najkasnije petog radnog dana nakon primitka trošarinskih proizvoda radi ostvarivanja oslobođenja od plaćanja trošarine. Navedena [obavijest o primitku](#) je sastavni dio Pravilnika.

Ako se nabavljaju trošarinski proizvodi koji su u drugoj državi članici Europske unije već pušteni u potrošnju, tada isporučitelj/pošiljatelj drugi primjerak potvrde o oslobođenju prilaže uz ostalu relevantnu dokumentaciju koja prati pošiljku odnosno kretanje tih trošarinskih proizvoda.

Ako diplomatska i konzularna predstavništva, posebne misije, međunarodne organizacije te njihovo diplomatsko, administrativno i tehničko osoblje odnosno institucije ili tijela Europske unije sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije nabavljaju trošarinske proizvode u Republici Hrvatskoj isporučitelju su dužne dostaviti ovjereni primjerak potvrde o oslobođenju koju je ovjeralo nadležno tijelo države u kojoj imaju sjedište. Isporučitelj u Republici Hrvatskoj je dužan potvrdu priložiti uz propisani prateći trošarinski dokument.

2.2.3. PRATEĆI DOKUMENTI – NACIONALNA KRETANJA, ODSUPANJA OD PRIMJENE EMC SUSTAVA

Kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine na teritoriju Republike Hrvatske (npr. kretanje između trošarinskih skladišta ili kretanje iz trošarinskog skladišta u izvoz) u načelu se odvija **uz e-TD**, koji se podnosi elektronički, putem EMCS sustava. e-TD je dokument kojim se dokazuje da se u njemu navedene vrste i količine trošarinskih proizvoda kreću u sustavu odgode plaćanja trošarine. **Tijekom kretanja** trošarinske proizvode prati tiskana inačica e-TD-a ili komercijalni dokument koji sadrži JRO.

Bitno je naglasiti da se odredbe o kretanju i nadzoru kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine uz primjenu EMCS sustava odnose i na trošarinske proizvode čija visina trošarine iznosi nula kuna (npr. vina, prema trenutno važećim visinama).

Međutim, nacionalno trošarinsko zakonodavstvo propisuje pojednostavnjenja odnosno odstupanja od obveze primjene EMCS sustava u određenim slučajevima nacionalnih kretanja u sustavu odgode plaćanja trošarine (kretanja koja se u cijelosti odvijaju na teritoriju Republike Hrvatske). U slučaju pojednostavnjenja kretanje je dozvoljeno uz druge isprave i to:

- **papirnati prateći trošarinski dokument (PTD)**, i to kada pošiljatelj - ovlaštenu držatelj trošarinskog skladišta otprema trošarinski proizvod iz trošarinskog skladišta primatelju - oslobođenom korisniku trošarinskih proizvoda u njegov pogon i kada se trošarinski proizvod, uz prethodnu suglasnost nadležnog carinskog ureda, otprema iz pogona oslobođenog korisnika u trošarinsko skladište,
- **primjerak papirnatog ispisa uvozne carinske deklaracije podnesene u okviru HRAIS-a ili temeljem carinske deklaracije u obliku unosa u evidencije deklaranta u skladu sa carinskim propisima** (uz uvjet da je korisnik odobrenja za primjenu carinske deklaracije u obliku unosa u evidencije deklaranta ujedno i ovlaštenu držatelj trošarinskog skladišta odnosno oslobođeni korisnik trošarinskih proizvoda), ako se nakon završetka carinskog postupka puštanja robe u slobodan promet trošarinski proizvodi odmah unose u trošarinsko skladište ili pogon oslobođenog korisnika,

- **uobičajene trgovačke isprave** (čiji je sadržaj i način izdavanja definiran Pravilnikom o trošarinama) i to za kretanja između trošarinskih skladišta istog ovlaštenog držatelja trošarinskih skladišta, uz uvjet da je nadležni carinski ured ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta prethodno odobrio pojednostavnjenje postupka. Nadležni carinski ured može odobriti pojednostavnjenje postupka i u drugim opravdanim slučajevima kada se kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine u cijelosti odvija na teritoriju Republike Hrvatske, pri čemu se kretanje može dokumentirati i drugim ispravama koje nadležni carinski ured odobri.
- **komercijalnu ispravu**, kada se energenti, koji se koriste kao pogonsko gorivo za namjene iz članka 105. stavka 1. točke 1. i 2. Zakona o trošarinama, otpremaju iz trošarinskog skladišta neposredno u zrakoplov, odnosno brod u prometu s trećim državama ili trećim teritorijima te drugim državama članicama. Međutim, u slučaju opskrbe brodova i to kada se opskrba broda gorivom ne vrši neposredno u brod, već se isto obavlja prijevoznim sredstvima (primjerice, autocisternama) iz trošarinskog skladišta do mjesta opskrbe, trošarinski obveznik koji vrši opskrbu je u tom slučaju dužan podnijeti e-TD za svaku pojedinu isporuku pogonskog goriva,
- **račun ili drugi komercijalni dokument** koji, uz ostalo, sadrži i napomenu da su energenti otpremljeni uz oslobođenje od plaćanja trošarine temeljem članka 105. stavka 1. točke 1. Zakona o trošarinama, kada se energenti koji se koriste kao pogonsko gorivo za namjene iz članka 105. stavka 1. točke 1. Zakona o trošarinama isporučuju javnim tijelima za potrebe tih tijela (odnosno radi obavljanja djelatnosti koja nije komercijalna), neovisno o tome otpremaju li se energenti iz trošarinskog skladišta neposredno u zrakoplov koji je registriran za potrebe javnih tijela ili se otprema vrši prijevoznim sredstvima iz trošarinskog skladišta do mjesta opskrbe,
- **uobičajenu komercijalnu ispravu**, kada se trošarinski proizvodi (duhanske prerađevine te alkohol i alkoholna pića) otpremaju iz trošarinskog skladišta do carinskog skladišta (ako je odobreno) iz kojeg se vrši opskrba brodova i zrakoplova u međunarodnom prometu s trećim državama ili trećim teritorijima, odnosno do carinskog skladišta (ako je odobreno) iz kojeg se vrši opskrba brodova u prometu s drugim državama članicama trošarinskim proizvodima (duhanske prerađevine te alkohol i alkoholna pića) namijenjenim neposrednoj potrošnji,
- **izvoznju carinsku deklaraciju**, koju ovlaštenu držatelj trošarinskog skladišta podnosi za duhanske prerađevine i/ili alkohol i alkoholna pića koje prodaju u izdvojenim prodajnim mjestima trošarinskih skladišta u zračnim lukama putnicima koji putuju u treću državu ili treći teritorij,
- **izvozna carinska deklaracija**, u slučaju otpreme iz carinskog skladišta iz kojeg se vrši opskrba plovila i zrakoplova u međunarodnom prometu s trećim državama ili trećim teritorijima.

2.3. REZERVNI POSTUPAK – POSTUPANJE U SLUČAJU NEDOSTUPNOSTI RAČUNALNOG SUSTAVA

Člankom 52. Zakona o trošarinama i člankom 36. Pravilnika o trošarinama (propisano je postupanje **u slučaju nedostupnosti računalnog sustava** Carinske uprave i/ili računalnog sustava pošiljatelja, odnosno primatelja, uvjeti i mogućnost započinjanja kretanja, promjene odredišta ili podnošenja potvrde o primitku/potvrde o izvozu korištenjem rezervnog postupka.

U slučaju primjene rezervnog postupka **koriste se papirnati dokumenti** propisani Pravilnikom o trošarinama:

- „Rezervni postupak - Prateći dokument za kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine“ – Obrazac A iz Priloga 13 Pravilnika;
- „Rezervni postupak - Prateći dokument za promjenu odredišta“ – Obrazac B iz Priloga 14 Pravilnika;
- „Rezervni postupak - Potvrda o primitku/Potvrda o izvozu“ – Obrazac C iz Priloga 15 Pravilnika.

Provedba rezervnog postupka detaljnije je pojašnjenja u informativnom dokumentu [Rezervni postupak](#), koji je dostupan na mrežnim stranicama Carinske uprave.

3. KRETANJE UNUTAR EUROPSKE UNIJE TROŠARINSKIH PROIZVODA PUŠTENIH U POTROŠNJU

Harmoniziranim europskim trošarinskim zakonodavstvom propisane su temeljne odredbe u odnosu na pravila kretanja unutar Europske unije trošarinskih proizvoda koji su pušteni u potrošnju u jednoj od država članica i to u odnosu na:

- unos trošarinskih proizvoda u putničkom prometu od strane fizičke osobe (točka 3.1. ovog dokumenta),
- kretanje trošarinskih proizvoda u komercijalne svrhe između gospodarstvenika (točka 3.2. ovog dokumenta),
- prodaja na daljinu – prodaja trošarinskih proizvoda fizičkoj osobi – krajnjem potrošaču za osobne potrebe (točka 3.3. ovog dokumenta).

3.1. UNOS TROŠARINSKIH PROIZVODA U PUTNIČKOM PROMETU

Pri unosu unutar EU trošarinskih proizvoda nabavljenih od strane fizičke osobe, za osobne potrebe te osobe, pod uvjetom da ih sama prevozi/unosi iz jedne države članice u drugu, trošarina se plaća samo u državi članici u kojoj su trošarinski proizvodi nabavljeni/kupljeni (trošarina je već uračunata u cijenu proizvoda). Navedeno u načelu znači da kada fizička osoba-putnik unosi u Republiku Hrvatsku za osobne potrebe trošarinske proizvode puštene u potrošnju u nekoj od država članica obveza plaćanja trošarine u Republici Hrvatskoj ne nastaje. Obveza plaćanja trošarine ne nastaje ni pri unosu novih predmeta oporezivanja: grijani duhanski proizvodi, e-tekućina, novi duhanski proizvodi.

Detaljnije informacije o pravilima kretanja i oporezivanja koja se primjenjuju na unos trošarinskih proizvoda koje je fizička osoba-putnik nabavila u jednoj od država članica dostupne su na mrežnim stranicama Carinske uprave u informativnom dokumentu [Unos trošarinskih proizvoda u putničkom prometu unutar Europske unije](#).

3.2. KRETANJE TROŠARINSKIH PROIZVODA S PLAĆENOM TROŠARINOM IZMEĐU GOSPODARSTVENIKA

Osnovno je načelo da je kretanje trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u jednoj državi članici (tzv. kretanje trošarinskih proizvoda s plaćenom trošarinom), a koje gospodarstvenik u jednoj državi članici otprema gospodarstveniku u drugoj državi članici u komercijalne svrhe (gospodarstvenik-gospodarstvenik ili *engl.* Business to Business – B2B), dozvoljeno **uz PPTD**. PPTD je propisan Uredbom Komisije (EEZ) br. 3649/92 od 17. prosinca 1992.⁵. Uredba propisuje da se kao prateći dokument odnosno PPTD može se koristiti obrazac iz priloga Uredbi ili bilo koji komercijalni dokument pod uvjetom da sadrži iste podatke kao obrazac iz priloga Uredbi te da vrsta podataka utvrđena brojem odgovara povezanom broju

⁵ Uredba Komisije (EEZ) br. 3649/92 od 17. prosinca 1992. o pojednostavnjenom popratnom dokumentu za kretanje unutar Zajednice proizvoda podložnih trošarinama koji su bili pušteni u potrošnju u državi članici otpreme (SL L 369 18.12.1992.).

polja obrasca i da sadrži oznaku „Pojednostvanjeni prateći dokument (trošarinski proizvodi) za svrhe poreznog nadzora“ Također, Uredba propisuje da je PPTD obavezan i u slučaju otpreme potpuno denaturiranog alkohola. Ogledni primjerak **PPTD-a** nalazi se u Prilogu 19 Pravilnika o trošarinama.

Obveze pošiljatelja/primatelja iz Republike Hrvatske, kao i pravila kretanja propisane su člankom 54. Zakona o trošarinama te člancima 42. i 43. Pravilnika o trošarinama.

Otprema trošarinskih proizvoda iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu Europske unije

Pošiljatelj trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u Republici Hrvatskoj koji namjerava iste otpremiti u komercijalne svrhe u drugu državu članicu u obvezi je prije namjeravane otpreme osigurati da nadležno tijelo države članice odredišta bude informirano o namjeravanoj isporuci, a što uključuje i osiguranje plaćanja trošarine. U pravilu, primatelj u državi članici odredišta prije otpreme obavještava svoje nadležno tijelo o namjeravanom primitku i polaže instrument osiguranja plaćanja trošarine, odnosno plaća trošarinu za pošiljku koju će zaprimiti.

Nakon što je obaviješteno nadležno tijelo države članice odredišta, pošiljatelj iz Republike Hrvatske je u obvezi **prije otpreme, odnosno slanja** trošarinskih proizvoda u drugu državu članicu podnijeti nadležnom carinskom uredu u Republici Hrvatskoj (nadležnom prema svom sjedištu, odnosno prebivalištu) obavijest o namjeravanoj otpremi trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u Republici Hrvatskoj na **Obrascu O-OP** iz Priloga 21 Pravilnika o trošarinama koja se podnosi u tri primjerka.

Pošiljatelj ujedno ispostavlja PPTD u kojem u polju 6 upisuje referentni broj i datum obavijesti (obavijest/izjava i/ili odobrenje) podnesene nadležnom tijelu države članice odredišta.

Pošiljatelj ima pravo na povrat plaćene trošarine uz uvjet da je postupio u skladu s člankom 54. stavkom 5. Zakona o trošarinama i člankom 32. Pravilnika o trošarinama.

Na naprijed opisani način se postupa i kod kretanja trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u Republici Hrvatskoj, a koji se otpremaju kao **uzorci** u drugu državu članicu radi analize kvalitete proizvoda, pri čemu je posebice potrebno ispoštovati procedure propisane u državi članici odredišta posebice u odnosu na status/odobrenje primatelja, odobrene količine i označavanje trošarinskih proizvoda.

Otprema trošarinskih proizvoda iz jednog mjesta u Republici Hrvatskoj u drugo mjesto preko teritorija druge države članice Europske unije

Kada se trošarinski proizvodi pušteni u potrošnju u Republici Hrvatskoj otpremaju iz jednog mjesta u Republici Hrvatskoj u drugo, ali preko teritorija druge države članice, pošiljka se mora kretati prema odgovarajućem planu puta. U odnosu na obveze pošiljatelja primjenjuju se naprijed opisana pravila (O-OP, PPTD), dok primatelj potvrđuje primitak ovjerom 3. primjerka PPTD-a koji mora vratiti pošiljatelju najkasnije u roku od 5 dana od dana primitka i o tome obavijestiti carinski ured u mjestu odredišta.

Primitak u Republici Hrvatskoj trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u drugoj državi članici Europske unije

Primatelj u Republici Hrvatskoj koji namjerava u komercijalne svrhe primiti trošarinske proizvode već puštene u potrošnju u drugoj državi članici, a za koje će nastati obveza obračunavanja trošarine i u Republici Hrvatskoj, dužan je najkasnije 8 dana prije početka obavljanja djelatnosti **podnijeti prijavu za upisu u Registar trošarinskih obveznika** nadležnom carinskom uredu (prema svom sjedištu, odnosno prebivalištu) **za status primatelja iz članka 6. stavka 1. točke 4. Zakona o trošarinama.**

Primatelj u Republici Hrvatskoj u obvezi je **prije otpreme** trošarinskih proizvoda **iz druge države članice** dostaviti instrument osiguranja plaćanja trošarine i obavijestiti nadležni carinski ured o namjeravanom primitku trošarinskih proizvoda na **obrascu O-PP** iz Priloga 20 Pravilnika o trošarinama koji se podnosi u tri primjerka.

Primjerak obrasca koji je ovjeren i potpisan od strane nadležnog carinskog ureda primatelj prosljeđuje pošiljatelju radi predočenja nadležnom tijelu države članice otpreme.

Pošiljku trošarinskih proizvoda mora pratiti propisani trošarinski dokument, najčešće PPTD, koji pošiljatelj iz druge države članice izdaje u skladu s važećim zakonodavstvom države članice otpreme.

Primatelj potvrđuje primitak trošarinskih proizvoda ovjerom trošarinskog dokumenta (u slučaju kada pošiljku prati PPTD primitak se potvrđuje na 3. primjerku PPTD-a, polje B) te isti dostavlja nadležnom carinskom uredu na ovjeru. Tako ovjereni primjerak trošarinskog dokumenta primatelj je u obvezi vratiti pošiljatelju najkasnije 15. dan u mjesecu koji slijedi mjesec u kojem je primio pošiljku iz druge države članice. Primatelj je također u obvezi omogućiti nadležnom carinskom uredu provjeru primitka trošarinskih proizvoda i da je trošarina stvarno plaćena.

3.3. PRODAJA NA DALJINU (PRODAJA KRAJNJEM POTROŠAČU)

Kretanje trošarinskih proizvoda (u pravilu, alkohol i alkoholna pića) puštenih u potrošnju u jednoj državi članici te potom kupljenih od osobe u drugoj državi članici koja nije ovlašten držatelj trošarinskog skladišta ili registrirani primatelj i ne obavlja registriranu djelatnost (prodaja krajnjem potrošaču za osobne potrebe), a prodavatelj ili netko za njegov račun ih neposredno ili posredno otprema ili prevozi primatelju u drugu državu članicu u kojoj nastaje obveza obračuna trošarine, **smatra se prodajom na daljinu**.

Opće je pravilo da obveze prema nadležnom tijelu države članice odredišta mora ispuniti prodavatelj ili njegov porezni zastupnik za prodaju na daljinu u odnosu na ispunjavanje propisanih uvjeta države članice odredišta u kojoj će nastati obveza obračunavanja i plaćanja trošarine.

Za kretanja trošarinskih proizvoda kod prodaje na daljinu nije propisan standardizirani prateći trošarinski dokument.

Detaljnije informacije o pravilima kretanja i oporezivanja koja se primjenjuju na prodaju na daljinu dostupne su na mrežnim stranicama Carinske uprave u informativnom dokumentu [Prodaja na daljinu](#).

4. KRETANJE TROŠARINSKIH PROIZVODA (ALKOHOLA I ALKOHOLNIH PIĆA) UNUTAR EUROPSKE UNIJE ZA POTREBE IZLAGANJA / PRODAJE / DEGUSTACIJE NA SAJMOVIMA

Kretanje unutar Europske unije trošarinskih proizvoda (alkohola i alkoholnih pića) namijenjenih izlaganju/prodaji/degustaciji na sajmovima/izložbama i sličnim događanjima (u daljnjem tekstu: sajam) mora se odvijati **sukladno općim pravilima nadzora kretanja** koja propisuju trošarinski propisi: **u sustavu odgode plaćanja trošarine (e-TD) ili s plaćenom trošarinom (PPTD)**, a isto poglavito ovisi u statusu robe, odnosno o tome radi li se o trošarinskim proizvodima koji su već pušteni u potrošnju u državi članici iz koje se otpremaju ili se nalaze u sustavu odgode plaćanja trošarine. Pri tome se posebno ukazuje na obvezu postojanja fizičke ili pravne osobe koja je primatelj trošarinskih proizvoda i koja je u državi članici u kojoj će se sajam održati registrirana za potrebe trošarine i PDV-a (primjerice organizator sajma, izlagač ili druga osoba).

Opće je pravilo da svi trošarinski proizvodi koji se prodaju ili degustiraju na sajmovima **moraju biti pušteni u potrošnju** (nastaje obveza obračuna i plaćanja trošarine i PDV-a) **u državi članici u kojoj se takvo događanje održava.**

4.1. OTPREMA NA SAJAM U DRUGU DRŽAVU ČLANICU EUROPSKE UNIJE

Otprema trošarinskih proizvoda iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu Europske unije u kojoj će se održati sajam, ovisno o statusu robe, moguća je:

- u sustavu odgode plaćanja trošarine (uz e-TD), što podrazumijeva da primjerice organizator sajma ili primatelj u toj državi članici ima odobrenje za zaprimanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine ili
- s plaćenom trošarinom (uz PPTD), uz obvezu pošiljatelja da ispuní uvjete iz članka 54. Zakona o trošarinama i članka 42. i 43. Pravilnika o trošarinama,

pri čemu postupanje sa trošarinskim proizvodima ovisi poglavito o procedurama propisanim u državi članici odredišta u kojoj će se održati sajam i mora biti u skladu s istima u odnosu na modalitete isporuke na sajam, mogućnost prodaje i ostale obveze koje proizlaze iz trošarinskog zakonodavstva kao i propisa o porezu na dodanu vrijednost te države članice.

4.2. OTPREMA IZ DRUGE DRŽAVE ČLANICE EUROPSKE UNIJE NA SAJAM U REPUBLICI HRVATSKOJ

Otprema trošarinskih proizvoda iz druge države članice Europske unije na sajam u Republici Hrvatskoj, ovisno o statusu robe, moguća je na jedan od načina:

- u sustavu odgode plaćanja trošarine:
 - ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta, te potom puštena u potrošnju u Republici Hrvatskoj (što podrazumijeva obračun trošarine i PDV-a) i otpremljena na sajam (adresu mjesta održavanja sajma);
 - registriranom primatelju/povremeno registriranom primatelju, u kojoj situaciji obračun svih davanja (trošarine i PDV-a) nastaje već u trenutku zaprimanja trošarinskih proizvoda na teritoriju Republike Hrvatske.
- s plaćenom trošarinom:
 - osobi koja je ishodila status primatelja iz članka 6. stavka 1. točke 4. Zakona o trošarinama, u kojoj situaciji obračun svih davanja (trošarine i PDV-a) nastaje već u trenutku zaprimanja trošarinskih proizvoda, a primatelj je u obvezi ispuniti uvjete iz članka 54. Zakona o trošarinama i članka 43. Pravilnika o trošarinama.

5. POSEBNOSTI POSTUPKA KRETANJA TROŠARINSKIH PROIZVODA

5.1. POSEBNOSTI KRETANJA VINA PROIZVEDENOG OD STRANE MALOG PROIZVOĐAČA VINA

Posebnosti pravila i uvjeta kretanja vina kojeg otprema mali proizvođač vina u Republici Hrvatskoj, kao i postupanje primatelja u Republici Hrvatskoj koji zaprima vino od malog proizvođača vina iz druge države članice pojašnjeni su u informativnom dokumentu [Posebnosti kretanja vina kojeg proizvode mali proizvođači vina](#), koji je dostupan na mrežnim stranicama Carinske uprave.

5.2. POSEBNOSTI KRETANJA PIVA PROIZVEDENOG OD STRANE MALE NEZAVISNE PIVOVARA

Kretanje piva proizvedenog od strane male nezavisne pivovare podliježe općim pravilima nadzora kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine (e-TD), odnosno kretanja trošarinskih proizvoda s plaćenom trošarinom (PPTD) u slučaju EU kretanja.

Neovisno o tome radi li se o nacionalnom ili EU kretanju, pri svakoj isporuci piva proizvedenog od strane male nezavisne pivovare u sustavu odgode plaćanja trošarine pošiljatelj iz Republike Hrvatske je dužan u nacrtu e-TD-a popuniti, između ostalih obaveznih podataka, polje 17 I *Oznaka podrijetla* u kojem se navodi sljedeće: „Ovime se potvrđuje da je opisan proizvod proizveden u maloj nezavisnoj pivovari.“ te polje 17 n *Veličina proizvođača* u kojem se navodi godišnja proizvodnja ostvarena u prethodnoj godini u hektolitrima piva.

Posebnosti u vezi s pravilima kretanja piva proizvedenog od strane male nezavisne pivovare propisane su člancima 59., 60. i 61. Pravilnika o trošarinama.

Otprema primatelju u Republici Hrvatskoj u sustavu odgode plaćanja trošarine (nacionalno kretanje)

Kada ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta – proizvođač piva koji ima odobrenje za poslovanje u statusu male nezavisne pivovare⁶ otprema pivo u sustavu odgode plaćanja trošarine primatelju - ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta na teritoriju Republike Hrvatske, u obvezi je:

- podnijeti e-TD u kojem certificiranjem potvrđuje da je pivo proizvedeno u maloj nezavisnoj pivovari (polje 17I nacрта e-TD-a) i navodi godišnju proizvodnju ostvarenu u prethodnoj godini u hektolitrima piva (polje 17n nacрта e-TD-a), te
- primatelju dati presliku pisane izjave⁷ u kojoj navodi broj i datum odobrenja nadležnog carinskog ureda za poslovanje u statusu male nezavisne pivovare, kao i podatak iz odobrenja o godišnjoj proizvodnji piva u hektolitrima kako bi primatelj ostvario pravo na primjenu snižene visine trošarine na pivo utvrđene prema članku 75. stavku 2. Zakona o trošarinama kada pivo pušta u potrošnju na teritoriju Republike Hrvatske. Izjava mora biti ovjerena od strane nadležnog carinskog ureda koji je ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta – proizvođaču piva izdao odobrenje za poslovanje u statusu male nezavisne

⁶ Institut „male nezavisne pivovare“ uveden je u hrvatski trošarinski sustav Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o trošarinama („Narodne novine“, broj 100/2015 - stupio na snagu 26.9.2015.). Institut male nezavisne pivovare podrazumijeva pivovaru koja je pravno i gospodarski neovisna od bilo koje druge pivovare, koja se koristi prostorom koji je fizički odvojen od prostora druge pivovare i koja ne proizvodi prema licenci te čija je proizvodnja do 125.000 hektolitara piva godišnje. Trošarina na pivo koje proizvode male nezavisne pivovare i koje se pušta u potrošnju na teritoriju Republike Hrvatske plaća se za 1% volumnog udjela stvarnog alkohola sadržanoga u jednom hektolitrinu gotovog proizvoda, te su uvedena 4 porezna razreda. Također, visina trošarine propisana za nezavisne male pivovare primjenjuje se, uz zadovoljavanje zakonskih uvjeta, i na pivo malih nezavisnih pivovara iz drugih država članica Europske unije koje se isporučuje na teritorij Republike Hrvatske.

⁷ Izjava male nezavisne pivovare izdaje se i ovjerava prema članku 59. stavku 1. Pravilnika o trošarinama.

pivovare. Preslika izjave, uz propisani trošarinski dokument (tiskanu inačicu e-TD-a ili komercijalni dokument koji sadrži JRO), mora pratiti kretanje piva.

Svako **daljnje kretanje piva** proizvedenog od strane male nezavisne pivovare **u sustavu odgode plaćanja trošarine na teritoriju Republike Hrvatske** (od jednog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta do drugog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta, odnosno između trošarinskih skladišta istog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta) moguće je uz propisani trošarinski dokument i izjavu ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta – proizvođača piva koji ima odobrenje za poslovanje u statusu male nezavisne pivovare. Izjava služi u svrhu kako bi ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta koji će pustiti pivo u potrošnju ostvario pravo na primjenu snižene visine trošarine propisane Zakonom o trošarinama.

Otprema iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu Europske unije (EU kretanje)

Kada ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta – proizvođač piva koji ima odobrenje za poslovanje u statusu male nezavisne pivovare u Republici Hrvatskoj otprema pivo **u sustavu odgode plaćanja trošarine** u drugu državu članicu u kojoj se namjerava zahtijevati snižena visina trošarine, u obvezi je:

- podnijeti e-TD u kojem certificiranjem potvrđuje da je pivo proizvedeno u maloj nezavisnoj pivovari (polje 17l nacрта e-TD-a) i navodi godišnju proizvodnju ostvarenu u prethodnoj godini u hektolitrima piva (polje 17n nacрта e-TD-a).

Na opisani način, pri otpremi u drugu državu članicu u sustavu odgode plaćanja trošarine, postupa i ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta koji je nabavio pivo koje je proizvela mala nezavisna pivovara.

Kada pošiljatelj iz Republike Hrvatske (odnosi se i na proizvođača piva izvan sustava odgode koji ima odobrenje za proizvodnju u statusu male pivovare) **otprema u komercijalne svrhe u drugu državu članicu pivo** koje je proizvela mala nezavisna pivovara i koje je **pušteno u potrošnju u Republici Hrvatskoj**, a u istoj se namjerava zahtijevati snižena visina trošarine, postupa u skladu s općim pravilima nadzora kretanja trošarinskih proizvoda s plaćenom trošarinom (članak 54. Zakona o trošarinama i članci 42. i 43. Pravilnika o trošarinama) pri čemu u propisanom trošarinskom dokumentu – PPTD-u potvrđuje⁸ da je pivo proizvedeno u maloj nezavisnoj pivovari i navodi godišnju proizvodnju ostvarenu u prethodnoj godini u hektolitrima piva kako to propisuje Uredba Komisije (EEZ) br. 3649/92 od 17. prosinca 1992.

U naprijed opisanim situacijama otpreme piva u sustavu odgode plaćanja trošarine, kao i otpreme piva s plaćenom trošarinom, kretanje piva uz propisani trošarinski dokument prati i izjava male nezavisne pivovare⁹.

Primitak u Republici Hrvatskoj piva proizvedenog od strane male nezavisne pivovare iz druge države članicu Europske unije (EU kretanje)

Kretanje piva proizvedenog od strane male nezavisne pivovare sa sjedištem u drugoj državi članici podliježe općim pravilima nadzora kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine (e-TD), odnosno kretanja trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju (PPTD).

Trošarinski obveznik (ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta/registrirani primatelj/povremeno registrirani primatelj, odnosno primatelj iz članka 6. stavka 1. točke 4. Zakona o trošarinama) koji prima na teritorij Republike Hrvatske pivo proizvedeno od male nezavisne pivovare sa sjedištem u drugoj državi članici, u svrhu primjene visine trošarine

⁸ Pošiljatelj u PPTD-u u polju 14, upisuje sljedeću potvrdu: „Ovim se potvrđuje da je opisani proizvod proizveden u maloj nezavisnoj pivovari s godišnjom proizvodnjom ostvarenom u prethodnoj godini od hektolitara piva.“

⁹ Izjava male nezavisne pivovare izdaje se i ovjerava prema članku 59. stavku 1. Pravilnika o trošarinama.

propisane Zakonom o trošarinama mora osigurati za svaku pošiljku ovjereni dokument nadležnog tijela države članice otpreme u kojem se potvrđuje status male nezavisne pivovare i navodi količina piva koju je mala nezavisna pivovara proizvela u prethodnoj godini.

Svako daljnje kretanje u sustavu odgode plaćanja trošarine na teritoriju Republike Hrvatske piva koje je proizvela mala nezavisna pivovara sa sjedištem u drugoj državi članici (od jednog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta do drugog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta, odnosno između trošarinskih skladišta istog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta) moguće je uz propisani trošarinski dokument i naprijed navedeni dokument. Dokument služi u svrhu kako bi ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta koji će pustiti pivo u potrošnju, odnosno primatelj iz članka 6. stavka 1. točke 4. Zakona o trošarinama ostvario pravo na primjenu snižene visine trošarine utvrđene prema članku 75. stavku 2. Zakona o trošarinama.

5.3. POSEBNOSTI KRETANJA ETILNOG ALKOHOLA PROIZVEDENOG OD STRANE MALE DESTILERIJE

Otprema primatelju u Republici Hrvatskoj u sustavu odgode plaćanja trošarine (nacionalno kretanje)

Kada ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta – proizvođač etilnog alkohola koji ima odobrenje za proizvodnju u statusu male destilerije¹⁰ otprema etilni alkohol u sustavu odgode plaćanja trošarine primatelju - ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta na teritoriju Republike Hrvatske, u obvezi je:

- podnijeti e-TD u kojem certificiranjem potvrđuje¹¹ da je etilni alkohol proizveden u maloj destileriji (polje 17l nacрта e-TD-a) i navodi godišnju proizvodnju ostvarenu u prethodnoj godini u hektolitrima čistog alkohola (polje 17n nacрта e-TD-a), te
- primatelju dati presliku pisane izjave¹² u kojoj navodi datum verifikacije nadležnog carinskog ureda za proizvodnju u statusu male destilerije i za primjenu visine trošarine propisane člankom 79. stavkom 2. Zakona o trošarinama, a kako bi primatelj ostvario pravo na primjenu snižene visine trošarine propisane člankom 79. stavkom 2. Zakona o trošarinama kada etilni alkohol pušta u potrošnju na teritoriju Republike Hrvatske. Izjava mora biti ovjerena od strane nadležnog carinskog ureda koji je ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta – proizvođaču etilnog alkohola odobrio proizvodnju u statusu male destilerije. Preslika izjave, uz propisani trošarinski dokument (tiskanu inačicu e-TD-a ili komercijalni dokument koji sadrži JRO), mora pratiti kretanje etilnog alkohola kojeg je proizvela mala destilerija.

Svako daljnje kretanje etilnog alkohola proizvedenog od strane male destilerije u sustavu odgode plaćanja trošarine na teritoriju Republike Hrvatske (od jednog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta do drugog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta, odnosno između trošarinskih skladišta istog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta) moguće je uz propisani trošarinski dokument i izjavu ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta – proizvođača etilnog alkohola koji ima odobrenje za poslovanje u statusu male destilerije. Izjava služi u svrhu kako bi ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta koji će pustiti etilni alkohol u potrošnju ostvario pravo na primjenu snižene visine trošarine propisane člankom 79. stavkom 2. Zakona o trošarinama.

¹⁰ Institut „male destilerije“ uveden je u hrvatski trošarinski sustav Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o trošarinama („Narodne novine“, broj 115/2016 - stupio na snagu 1. siječnja 2017.). Uvođenje instituta „male destilerije“ temelji se na odredbi članka 22. Direktive Vijeća 92/83/EEZ o usklađivanju struktura trošarina na alkohol i alkoholna pića (SL L 316, 31.10.1992., str. 21.) koji dopušta državama članicama primjenu snižene stope trošarina na etilni alkohol koji proizvode male destilerije, uz uvjete da snižene stope ne smiju biti više od 50% ispod standardne nacionalne stope trošarine te da se mogu primijeniti na poduzeća koja u komercijalne svrhe proizvode do 10 hektolitara (to jest 1.000 litara) čistoga alkohola godišnje i da ne proizvode prema licenciji.

¹¹ Pošiljatelj u nacrtu e-TD-a u polju 17l navodi: „Ovime se potvrđuje da je opisani proizvod proizveden u maloj destileriji“.

¹² Izjava male destilerije izdaje se i ovjerava prema članku 59. stavku 4. Pravilnika o trošarinama.

Otprema iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu Europske unije (EU kretanje)

Kada ovlaštenu držatelj trošarinskog skladišta – proizvođač etilnog alkohola koji ima odobrenje za proizvodnju u statusu male destilerije u Republici Hrvatskoj otprema etilni alkohol u sustavu odgode plaćanja trošarine u drugu državu članicu u kojoj se namjerava zahtijevati snižena visina trošarine, u obvezi je:

- podnijeti e-TD u kojem certificiranjem potvrđuje¹³ da je etilni alkohol proizveden u maloj destileriji (polje 17l nacрта e-TD-a) i navodi godišnju proizvodnju ostvarenu u prethodnoj godini u hektolitrima čistog alkohola (polje 17n nacрта e-TD-a), te

Na opisani način, pri otpremi u drugu državu članicu u sustavu odgode plaćanja trošarine, postupa i ovlaštenu držatelj trošarinskog skladišta koji je nabavio etilni alkohol koji je proizvela mala destilerija.

Kada pošiljatelj iz Republike Hrvatske (odnosi se i na proizvođača etilnog alkohola izvan sustava odgode koji ima odobrenje za proizvodnju u statusu male destilerije) **otprema u komercijalne svrhe u drugu državu članicu etilni alkohol** koji je proizvela mala destilerija i koji je **pušten u potrošnju u Republici Hrvatskoj**, a u istoj se namjerava zahtijevati snižena visina trošarine, postupa u skladu s općim pravilima nadzora kretanja trošarinskih proizvoda s plaćenom trošarinom (članak 54. Zakona o trošarinama i članci 42. i 43. Pravilnika o trošarinama) pri čemu u propisanom trošarinskom dokumentu – PPTD-u potvrđuje¹⁴ da je etilni alkohol proizveden u maloj destileriji i navodi godišnju proizvodnju ostvarenu u prethodnoj godini u hektolitrima čistog alkohola kako to propisuje Uredba Komisije (EEZ) br. 3649/92 od 17. prosinca 1992.

U naprijed opisanim situacijama otpreme etilnog alkohola u sustavu odgode plaćanja trošarine, kao i otpreme etilnog alkohola s plaćenom trošarinom, kretanje etilnog alkohola uz propisani trošarinski dokument prati i izjava male destilerije¹⁵.

Primitak u Republici Hrvatskoj etilnog alkohola proizvedenog od strane male destilerije iz druge države članice Europske unije (EU kretanje)

Kretanje etilnog alkohola proizvedenog od strane male destilerije sa sjedištem u drugoj državi članici podliježe općim pravilima nadzora kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine (e-TD), odnosno kretanja trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju (PPTD).

Trošarinski obveznik (ovlaštenu držatelj trošarinskog skladišta/registrirani primatelj/povremeno registrirani primatelj, odnosno primatelj iz članka 6. stavka 1. točke 4. Zakona o trošarinama) koji prima na teritorij Republike Hrvatske etilni alkohol proizveden od male destilerije sa sjedištem u drugoj državi članici, u svrhu primjene visine trošarine propisane Zakonom o trošarinama mora osigurati za svaku pošiljku ovjereni dokument nadležnog tijela države članice otpreme u kojem se potvrđuje status male destilerije.

Svako daljnje kretanje u sustavu odgode plaćanja trošarine na teritoriju Republike Hrvatske etilnog alkohola koji je proizvela mala destilerija sa sjedištem u drugoj državi članici (od jednog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta do drugog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta, odnosno između trošarinskih skladišta istog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta) moguće je uz propisani trošarinski dokument i naprijed navedeni dokument. Dokument služi u svrhu kako bi ovlaštenu držatelj trošarinskog skladišta koji će pustiti etilni alkohol u potrošnju, odnosno primatelj iz članka 6. stavka 1. točke 4. Zakona o trošarinama ostvario pravo na primjenu snižene visine trošarine propisane člankom 79. stavkom 2. Zakona o trošarinama.

¹³ Pošiljatelj u nacrtu e-TD-a u polju 17l navodi: „Ovime se potvrđuje da je opisani proizvod proizveden u maloj destileriji“.

¹⁴ Pošiljatelj u PPTD-u u polju 14, upisuje sljedeću potvrdu: „Ovim se potvrđuje da je opisani proizvod proizveden u maloj destileriji s godišnjom proizvodnjom ostvarenom u prethodnoj godini od hektolitara čistog alkohola.“.

¹⁵ Izjava male destilerije izdaje se i ovjerava prema članku 59. stavku 4. Pravilnika o trošarinama.

5.4. POSEBNOSTI POSTUPKA KRETANJA ENERGENATA

Opća pravila nadzora kretanja trošarinskih proizvoda (u sustavu odgode plaćanja trošarine i s plaćenom trošarinom) primjenjuju se samo na energente iz članka 51. Zakona o trošarinama.

5.5. POSEBNOSTI KRETANJA TROŠARINSKIH PROIZVODA PRI OPSKRBI BRODOVA I ZRAKOPLOVA

A) Opskrba brodova i zrakoplova duhanskim prerađevina te alkoholom i alkoholnim pićima u prometu s trećim državama ili trećim teritorijima

Duhanske prerađevine te alkohol i alkoholna pića kojima se **opskrbljuju brodovi i zrakoplovi u međunarodnom prometu s trećim državama ili trećim teritorijima** kreću se na teritoriju Republike Hrvatske:

- **od mjesta opskrbe – trošarinskog skladišta (opskrbnog skladišta)** ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta koji obavlja opskrbu brodova i/ili zrakoplova koji prometuju s trećim državama ili trećim teritorijima uz e-TD i isprave propisane carinskim propisima o izvozu robe.
- **od mjesta opskrbe – odobrenog carinskog skladišta (opskrbnog skladišta)** za opskrbu brodova i/ili zrakoplova koji prometuju s trećim državama ili trećim teritorijima u skladu s carinskim propisima o izvozu robe.

B) Opskrba brodova duhanskim prerađevina te alkoholom i alkoholnim pićima u prometu s drugim državama članicama Europske unije

Pri kretanju trošarinskih proizvoda (duhanskih prerađevina te alkohola i alkoholnih pića) koji su **namijenjeni neposrednoj potrošnji tijekom putovanja brodom u međunarodnom prometu s drugim državama članicama** postupa se na naprijed opisan način (e-TD i/ili izvozna carinska deklaracija) u odnosu na opskrbu brodova.

Duhanske prerađevine te alkohol i alkoholna pića kojima se opskrbljuju brodovi u međunarodnom prometu s drugim državama članicama, a koji su namijenjeni prodaji za druge svrhe osim neposredne potrošnje tijekom putovanja unutar Europske unije, moraju biti u trenutku ukrcaja na brod već oporezovane trošarinom.

Kretanje takvih trošarinskih proizvoda (duhanskih prerađevina te alkohola i alkoholnih pića koji su namijenjeni prodaji za druge svrhe osim neposredne potrošnje) prilikom opskrbe plovila u međunarodnom prometu s drugim državama članicama odvija se uz uobičajenu komercijalnu ispravu neovisno o primjeni trošarinskih propisa.

C) Opskrba energentima standardnih spremnika brodova i zrakoplova u prometu s trećim državama ili trećim teritorijima te drugim državama članicama Europske unije

Kretanje energenata koji se koriste:

- kao pogonsko gorivo u zračnom prometu (osim uporabe za privatne letove), sukladno članku 105. stavku 1. točki 1. Zakona o trošarinama;
- kao pogonsko gorivo za plovidbu, uključujući energente za pogon brodova u međunarodnoj pomorskoj i međunarodnoj unutarnjoj plovidbi (osim uporabe brodova za privatne svrhe), sukladno članku 105. stavku 1. točki 2. Zakona o trošarinama,

a kada se otpremaju iz trošarinskog skladišta **neposredno** u zrakoplov, odnosno brod, dozvoljeno je **bez primjene e-TD-a**. Neposrednom opskrbom se smatra opskrba iz trošarinskog skladišta koje je smješteno u području (unutar) zračne luke, odnosno luke, cjevovodima ili internim prijevozom u okviru te zračne luke, odnosno luke bez napuštanja tog područja.

e-TD se neće zahtijevati niti u situacijama kada se energenti koji se koriste kao pogonsko gorivo za namjene iz članka 105. stavka 1. točki 1. Zakona o trošarinama isporučuju javnim tijelima za potrebe tih tijela (odnosno radi obavljanja djelatnosti koja nije komercijalna), neovisno o tome otpremaju li se energenti iz trošarinskog skladišta neposredno u zrakoplov koji je registriran za potrebe javnih tijela ili se otprema vrši prijevoznim sredstvima iz trošarinskog skladišta do mjesta opskrbe. Ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta za svaku otpremu energenta iz trošarinskog skladišta ispostavlja račun ili drugi komercijalni dokument koji, uz ostalo, sadrži i napomenu da su energenti otpremljeni uz oslobođenje od plaćanja trošarine temeljem članka 105. stavka 1. točke 1. Zakona o trošarinama.

Međutim, kada se **opskrba** broda gorivom **ne vrši neposredno** iz trošarinskog skladišta u brod na naprijed opisan način, već se isto obavlja otpremom iz trošarinskog skladišta isporučitelja (koje se nalazi izvan područja luke) prijevoznim sredstvima (primjerice autocisternama) do luke u kojoj se vrši opskrba, isti je dužan kreirati **e-TD** za svaku pojedinu isporuku pogonskog goriva.